

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722203087
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722203087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej vo veci navrhovateľa - osoby oprávnenej na výživné: Q. P.Č., K.. XX.XX.XXXX, I. O. V. XXXX/XX, XXX XX V., proti osobe povinnej platiť výživné: R. P., K.. XX.XX.XXXX, I. O. V. XXXX/XX, XXX XX V., V. Z. XX, XXX XX V., v konaní o určenie výživného, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 15Pc/36/2022-44 zo dňa 22. februára 2023, takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výrokoch I. a II. tak, že:

I. osoba povinná z výživného je povinná prispievať na výživu navrhovateľa sumou 70 eur mesačne počnúc dňom 7.11.2022, ktoré je splatné vždy k 20-temu dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa

II. dlžné výživné za obdobie od 7.11.2022 do 28.2.2023 v sume 160 eur je osoba povinná z výživného povinná zaplatiť navrhovateľovi v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Návrhom doručeným súdu dňa 07.11.2022 sa navrhovateľ ako osoba oprávnená z výživného domáhal určenia výživného zo strany otca ako osoby povinnej platiť výživné, nakoľko študuje na vysokej škole a výživné mu nezasiaela.

II. Napadnuté rozhodnutie

2. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd z a v ä z u j e osobu povinnú z výživného R. P. prispievať na výživu osoby oprávnenej z výživného Q. P. sumou 100,- eur mesačne počnúc dňom 07.11.2022, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa.

II. Zaostalé výživné od 07.11.2022 do 28.02.2023 v sume 260,- eur je osoba povinná z výživného p o v i n á uhradiť v 20,- eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok k rukám osoby oprávnenej z výživného.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 2, 5, § 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (Zákon o rodine).

4. O trovách rozhodol podľa ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového konania (ďalej len „CMP“).

5. Súd prvej inštancie pri určení výživného vychádzal z predložených výdavkov osoby oprávnenej z výživného (navrhovateľ), príjmu osoby povinnej platiť výživné (otec), ktoré predstavuje plný invalidný dôchodok vo výške 456 eur, avšak vzal do úvahy aj príjem z odpredaja motorového vozidla v sume 1.400 eur, ako aj nadobudnuté dedičstvo - rodinný dom, ktorého je otec vlastníkom s hodnotou 112.559,68 eura.

6. Súd prvej inštancie pri vyčíslení dlžného výživného vychádzal zo skutočnosti, že otec platil navrhovateľovi výživné v sume 30 eur mesačne. Na základe uvedeného uložil osobe povinnej platiť výživné uhradiť dlžné výživné v sume 260 eur. Túto sumu povolil splácať v 20-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok k rukám osoby oprávnenej z výživného.

III. Odvolanie osoby povinnej platiť výživné

7. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie osoba povinná platiť výživné. R. P. uviedol, že výživné v sume 100 eur je pre neho likvidačné, keďže okrem invalidného dôchodku nemá iný príjem. Nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie, aby za účelom plnenia výživného predal dom, v ktorom býva. Namietal, že matka navrhovateľa neoznámila súdu prvej inštancie konanie o vypořádanie BSM, ako aj to, že počas konania o výživné neustále zasahovala do pojednávania. Poukázal, že zároveň prebieha konanie o výživnom na druhého syna, ktorý rovnako študuje. Navrhol výživné v sume 50 eur mesačne.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d), g) CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolaní (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie osoby povinnej platiť výživné je dôvodné.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol návrh osoby oprávnenej z výživného - plnoletého syna, ktorý sa domáhal určenia výživného voči otcovi ako osobe povinnej platiť výživné.

14. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky osoby povinnej z výživného je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zaviazal otca platiť výživné v sume 100 eur mesačne od podania návrhu, spolu s dlžným výživným, navrhovateľovi.

15. Odvolací súd argumentuje, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom takejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu deťom, ako ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti. Uvedené právo dieťaťa na výživu vzniká jeho narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Určenie, že dieťa je schopné samo sa živiť vždy závisí od okolností konkrétneho prípadu. Medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, či majetkové pomery dieťaťa.

16. Z ustanovenia § 75 Zákona o rodine vyplýva, že pri určení výživného sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, tieto spolu veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú. Odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery závisia od schopností a možností rodičov, pričom pri určení výživného sa vychádza zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má prispôbiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Schopnosti a možnosti rodiča posudzuje súd najmä z hľadiska toho, aký zárobok alebo iný príjem môže rodič dosiahnuť. Pre určenie výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami a podobne), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí v príslušnom regióne a podobne. Na strane povinného sa prihliada aj na majetkové pomery a pokiaľ ide o majetok povinného, potom sa prihliada zväčša len na výnosy, ktoré tento majetok povinnému prináša, resp. by mohol prinášať (napríklad povinný bezodplatne prenecháva do užívania tretej osobe nehnuteľnosť, pričom obvyklé nájomné by predstavovalo vyššiu čiastku). Zásadne platí, že nemožno od povinného vyžadovať, aby speňažil svoj majetok v prospech plnení výživného.

17. Odvolací súd má vedomosť, že okrem tohto konania, sa voči otcovi - osobe povinnej z výživného, vedie na tunajšom súde aj ďalšie odvolacie konanie pod sp. zn. 10Pc/37/2022 vo veci určenia výživného na návrh druhého syna Y. P..

18. Odvolací súd má zo spisu preukázané, že Q. P. je študentom vysokej školy O. - I. T. B. R., E. A. U. H., ktorú študuje dennou formou, boli špecifikované a vyčíslené opodstatnené výdavky súvisiace so štúdiom. Rovnako tak má odvolací súd za preukázané, že otec doposiaľ zaslal synovi výživné v sume 30 eur mesačne.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil, že jediným príjmom osoby povinnej z výživného je invalidný dôchodok v sume 456 eur. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že otec, ktorý zdedil po poručiťelke - matke U. P. rodinný dom, ktorého je jediným vlastníkom, a ktorý je aj jeho bydliskom, má možnosť si zabezpečiť iné bývanie, a to odpredajom práve tohto rodinného domu a následne si kúpiť menší byt, a tak z ušetrených finančných prostriedkov sa môže podieľať na výdavkoch spojených so štúdiom syna na vysokej škole, odvolací súd považuje za mylné. S poukazom na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, nemožno od povinného požadovať, aby speňažil svoj majetok v prospech plnenia výživného. Odvolaciemu súdu z konania vedeného pod sp. zn. 10Pc/37/2022 je zrejmé, že otec - osoba povinná z výživného - má vážne zdravotné problémy, je onkologickým pacientom s nálezom na hrubom čreve, má problémy s pečeňou, operované kíby, čo predstavuje pre osobu povinnú z výživného vážne objektívne prekážky v možnosti zamestnať sa a dosahovať vyšší príjem ako je jeho invalidný dôchodok. Z týchto skutočností je zrejmé, že osoba povinná z výživného bude mať ďalšie nevyhnutné výdavky na lieky, vyšetrenia a operácie spojené s diagnostikovanými chorobami. Rozsudok o výživnom nemôže pôsobiť voči osobe povinnej z výživného likvidačne, nemôže ho dostať do situácie, keď nebude schopný plniť si svoje finančné záväzky.

20. Odvolací súd nespochybňuje prednosť výživného pred ostatnými výdavkami osoby povinnej z výživného, avšak vzhľadom na jej nepriaznivý zdravotný stav súvisiaci s chorobami a operáciami, poukazuje na nevyhnutnosť vynakladania finančných prostriedkov na jeho výdavky spojené s liečbou.

Výška výživného v sume 70 eur mesačne tak predstavuje 15,4 % z čistého mesačného príjmu osoby povinnej z výživného.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 3 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a II. a určil výživné 70 eur mesačne počnúc od podania návrhu a dlžné výživné od 07.11.2022 do 28.02.2023 v sume 160 eur, ktoré je osoba povinná z výživného zaplatiť osobe oprávnenej z výživného v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

22. Vzhľadom na to, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP a v spojení s § 52 CMP o trovách celého konania.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).